

**ЛЕКСИЧНІ МАРКЕРИ ВОЄННОГО СТАНУ
В УКРАЇНСЬКОМУ СЕГМЕНТІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ**

DOI: <https://doi.org/10.12958/2227-2631-2026-1-53-101-111>

Валентина Дроботенко,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри української мови

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8525-6493>

У статті представлено комплексне дослідження лексичних маркерів воєнного стану, що активно функціонують в українському сегменті соціальних мереж Facebook, Telegram та Instagram. Актуальність роботи зумовлена необхідністю наукової фіксації та систематизації мовних інновацій, що виникли як пряма реакція на екстралінгвальні виклики повномасштабного вторгнення. Автор обґрунтувала роль цифрового комунікативного простору як специфічного лінгвального майданчика, де воєнний дискурс набуває особливої експресивності, віральності та динамізму.

Методологічну основу розвідки становить поєднання методів описового, контекстуально-інтерпретаційного й дискурс-аналізу, що дало змогу виявити семантичні трансформації загальноживаних слів і простежити генезис неолексем. Під час дослідження особливу увагу приділено механізмам семантичної деривації та метафоризації (на прикладі лексеми *бавовна*), а також процесам деонімізації та ідеологізації власних назв ворога, що виконують прагматичну функцію десакралізації агресора. Окремо проаналізовано активну дифузію воєнної термінології в розмовний стиль мережевої комунікації, що свідчить про стирання меж між фаховою і повсякденною мовою в кризові періоди.

Важливим науковим внеском статті є розкриття потенціалу технологій спонукання (СТА – Call to Action) у воєнному дискурсі. З'ясовано, що використання специфічних мовних формул у поєднанні зі стратегіями сторителінгу дозволяє моделювати «ресурсні тексти», здатні ефективно впливати на емоційний стан реципієнта й стимулювати соціальну дію. У роботі також акцентовано на трансформації фразеологічної системи й афористики як чинників формування української громадянської ідентичності та національної стійкості.

Результати дослідження мають практичне значення для вдосконалення навчальних програм із лексикології та культури мовлення, зокрема в контексті підготовки фахівців гуманітарного профілю. Запропонований підхід до аналізу лексичних маркерів сприяє формуванню навичок лінгвістичної експертизи й критичного мислення в умовах гібридної війни. Автор доходить висновку, що «мова перемоги» в соціальних мережах є не лише засобом номінації нових реалій, а й

потужним інструментом комунікативної ресурсності та професійної безпеки сучасного фахівця.

Ключові слова: воєнний стан, комунікативний вплив, лексичні маркери, неолексеми, соціальні мережі.

Drobotenko Valentyna. Lexical markers of martial law in the Ukrainian segment of social networks

The article presents a comprehensive study of martial law lexical markers functioning in the Ukrainian segment of Facebook, Telegram, and Instagram. The research is urgent due to the need for scientific recording and systematization of linguistic innovations that emerged as a direct response to the challenges of the full-scale invasion. The author substantiates the role of digital communicative space as a specific lingual platform where military discourse acquires expressiveness and dynamism.

The methodological basis combines descriptive, contextual-interpretative, and discourse analysis. The study focuses on semantic derivation and metaphorization (e.g., the lexeme *bavovna*), as well as the deonomization and ideologization of the enemy's proper names. Special attention is paid to the potential of Call to Action (CTA) technologies. It is revealed that specific linguistic formulas combined with storytelling strategies allow modeling «resource texts» that influence the recipient's emotional state and stimulate social action.

The author concludes that the «language of victory» in social networks is not only a means of naming new realities but also a powerful tool for the communicative resourcefulness and professional security of modern specialists. The results are practically significant for improving educational programs in lexicology and speech culture.

Keywords: call to action, communicative influence, lexical markers, martial law, social networks.

Creative Commons Attribution 4.0
International (CC BY 4.0)

Вступ. Сучасний етап розвитку українського суспільства демонструє безпрецедентну динаміку мовних процесів, зумовлених російсько-українською війною. Соціальні мережі (Facebook, Telegram, Instagram) стали не лише інструментом оперативного інформування, а й специфічним лінгвальним полігоном, де народжуються та апробуються нові мовні одиниці. Лексичні маркери воєнного стану в цифровому просторі відображають не тільки воєнну та політичну ситуацію, а й трансформацію національної свідомості та колективної ідентичності українців.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю наукової фіксації та систематизації неолексем, що формують сучасний мілітарний дискурс, а також потребою аналізу їх комунікативного впливу на аудиторію в умовах гібридної війни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичне підґрунтя для вивчення мови як інструменту політичного впливу та об'єкта соціолінгвістичного аналізу закладено в фундаментальних працях Л. Масенко (Масенко, 2004), у яких акцентовано на суспільній природі мовної діяльності та її ролі у формуванні національної свідомості. Важливим для нашого дослідження є порівняльний аспект динаміки лексичного складу, висвітлений у розвідках О. Стишова (Стишов, 2005), які дають змогу простежити тяглість неологізаційних процесів від кінця ХХ століття до сьогодення, зокрема на матеріалі засобів масової інформації. Специфіку ж інтернет-комунікації як середовища, що трансформує внутрішньоструктурні процеси мови, ґрунтовно описав С. Чемеркін (Чемеркін, 2009), чії висновки щодо функціонування української мови в мережі стають підґрунтям для аналізу сучасного сегмента соціальних мереж.

Сучасний науковий дискурс 2022–2024 років демонструє багатоаспектність підходів до вивчення мовних змін воєнного часу. Зокрема, у працях І. Стаднік (Стаднік, 2016), Т. Сукаленко та С. Шпетної (Сукаленко & Шпетна, 2023) значну увагу приділено термінологічному розмежуванню й специфіці побудови військового дискурсу в сучасному комунікативному просторі. Цю лінію продовжено в дослідженні О. Антонюк (Антонюк, 2024), яка на прикладі виступів Президента України В. Зеленського демонструє механізми формування воєнного нарративу та його лексичного наповнення. Водночас процеси активної неологізації й трансформації лексико-семантичної системи в період повномасштабного вторгнення стали об'єктом прискіпливої уваги С. Гриценко (Гриценко, 2022), О. Кононенко (Кононенко, 2023), І. Царьової (Царьова, 2023), а також М. Бойчук і В. Бойчук (Бойчук & Бойчук, 2023). Автори одностайні в тому, що мова воєнного часу є відкритою динамічною системою, яка миттєво реагує на екстралінгвальні чинники через творення нових номінацій і переосмислення вже наявних одиниць.

Окремий пласт досліджень присвячено ціннісному та безпековому вимірам функціонування мови. Ю. Короткова та Т. Сабельникова (Короткова & Сабельникова, 2023) обґрунтовують посилення ролі мовної освіти в умовах воєнного стану як стратегічного ресурсу держави, що суголосно з позицією Т. Кременя (Кремін, 2022) про мову як «сакральне поле перемоги». Важливим етапом наукового осмислення цих процесів є спроби лексикографічної фіксації нових номенів, що знайшли віддзеркалення в «Термінологічному словнику російсько-української війни» за редакцією М. Слюсаревського (Васютинський, 2022). Отже, наявний доробок створює надійний фундамент для вивчення лексичних

маркерів у соцмережах, проте стрімка еволюція мережевого сленгу й засобів комунікативного впливу в цифровому середовищі потребує подальшої деталізації та систематизації.

Мета статті – виявити й систематизувати лексичні маркери воєнного стану, що функціонують в українському сегменті соціальних мереж, а також проаналізувати їх когнітивно-прагматичний потенціал у контексті сучасної цифрової комунікації.

Для досягнення поставленої мети варто розв'язати такі завдання: схарактеризувати соціальні мережі як специфічне середовище формування та поширення воєнної лексики; здійснити класифікацію лексичних інновацій (неолексем, деонімів, переосмислених фразеологізмів), що виникли після початку повномасштабного вторгнення; розкрити прагматичні функції цих маркерів (ідентифікаційну, маніпулятивну, захисну) та їх вплив на емоційний стан реципієнта; обґрунтувати роль «мови перемоги» як чинника національної стійкості та професійної безпеки майбутніх фахівців-філологів.

Методи дослідження. Методологічну основу статті становить комплекс загальнонаукових і спеціальних лінгвістичних методів, вибір яких зумовлений специфікою об'єкта дослідження – лексичних маркерів воєнного стану в цифровому комунікативному просторі. Для збору та первинної систематизації фактичного матеріалу застосовано метод описового аналізу, що дало змогу зафіксувати нові мовні одиниці безпосередньо в контексті їхнього функціонування в мережах Facebook та Telegram.

У процесі опрацювання лексичних інновацій ключовим став метод контекстуально-інтерпретаційного аналізу, за допомогою якого з'ясовано семантичні трансформації загальнонавчаних слів і виявлено нові прагматичні відтінки неолексем. Використання етимологічного аналізу дозволило простежити генезис воєнних деонімів і метафор, що корелює із завданнями вивчення «енергетики слова» й глибинних смислів мовних одиниць. Для дослідження стратегій комунікативного впливу та виявлення маніпулятивних технік у мережевих дискусіях використано елементи дискурс-аналізу, що дозволяє оцінити комунікативну якість тексту й авторські інтенції.

Крім того, застосовано метод семантико-стилістичної диференціації для класифікації маркерів за сферами вживання й стилістичним забарвленням (від нейтральних термінів до експресивного сленгу). Важливу роль відіграв також компаративний метод, що дав змогу зіставити особливості вживання воєнної лексики в офіційному дискурсі та стихійній інтернет-комунікації. Системний підхід до аналізу матеріалу забезпечив можливість не лише описати окремі лексеми, а й схарактеризувати воєнний дискурс як цілісну лінгвальну систему, що формує сучасний мовний імідж фахівця та суспільства загалом.

Виклад основного змісту. Аналіз фактичного матеріалу, зібраного з українського сегмента соціальних мереж (Facebook, Telegram,

Instagram), засвідчує, що воєнний стан став каталізатором безпрецедентних змін у лексико-семантичній системі української мови. Соціальні мережі в цих умовах виступають не лише засобом масової комунікації, а й специфічним лінгвальним майданчиком, де лексика воєнного дискурсу набуває особливої експресивності та віральності. Як зазначають дослідники, мовні інновації стали прямою відповіддю на екстралінгвальні виклики, що зумовило появу потужного пласту воєнної неолексики й неографії.

Першим вагомим аспектом функціонування лексичних маркерів у мережі є семантична деривація та метафоризація. Процес розширення лексичного складу реалізується через надання загальноновживаним словам нових, специфічних для воєнного часу значень. Переконливим прикладом є лексема *бавовна*, яка внаслідок іронічного переосмислення пропагандистських штампів агресора (*хлопок*) перетворилася на стійкий маркер успішних дій Збройних Сил України. У лінгводидактичному аспекті такі одиниці доцільно кваліфікувати як «ресурсні слова», що мають високий рівень комунікативного впливу й здатність моделювати нову картину світу реципієнта. Подібні процеси підтверджують тези про високу проникність і рухомість лексичної системи, її безпосередній зв'язок із об'єктивною дійсністю.

Докладної лінгвістичної експертизи потребує група лексем-індикаторів технічних засобів війни, що стали невід'ємною частиною повсякденного вжитку користувачів мереж. Зокрема, лексема *байрактар* пройшла шлях від вузькоспеціального терміна до прецедентної назви, що символізує захист і технологічну перевагу. Аналогічно, назви іноземного озброєння (*джавеліни*, *хаймерси*) у цифровому просторі часто піддаються морфологічній адаптації (наприклад, утворення пестливих форм: *джавелінчик*, *хаймерсик*, *байрактарчик*), що свідчить про глибоку асиміляцію цих слів у мовну систему та їх перетворення на символи-коди сучасної боротьби. Така енергетика слова-символу дозволяє реципієнтові відчувати причетність до спільних перемог, що є важливим елементом формування української громадянської ідентичності.

Другий стратегічний напрям аналізу стосується денотативного та конотативного наповнення назв ворога й власних назв (деонімізація). Використання маркерів, на зразок: *орки*, *рашисти*, *запоребрик*, демонструє процес ідеологізації лексики, що ґрунтовно досліджений у соціолінгвістичному аспекті. У цифровому просторі ці назви виконують прагматичну функцію десакралізації агресора, створюючи виразну опозицію «свій – чужий». Це корелює з висновками про процеси неологізації як засіб маркування ворожого середовища. Особливої уваги потребує культура ономастики: згідно з нормами правопису та фаховими рекомендаціями щодо верифікації власних назв, у мережевому дискурсі спостерігаємо свідоме ігнорування великої літери в номінаціях країни-агресора, що виступає як додатковий лексико-графічний маркер зневаги й спротиву.

Третій аспект пов'язаний із термінологізацією та детермінологізацією. Взаємодія загальнонаукової й вузькоспеціальної лексики в умовах війни стає надзвичайно активною, що зумовлює уніфікацію терміносистем у публічному просторі. Мілітарні професіоналізми та жаргонізми (*приліт, калібрування, вихід, нуль, дискотека, мопед, чисте небо*) масово переходять у розмовний стиль соцмереж. Це явище свідчить про стирання меж між фаховою та повсякденною мовою, що лінгвістично розцінюється як вияв комунікативної потужності спеціальної лексики, яка стає інструментом адаптації суспільства до нових реалій. У межах лексико-семантичної експертизи такі слова виявляють авторські інтенції й оцінюють комунікативну якість тексту, спонукаючи аудиторію до певних дій (Call to Action) у цифровому середовищі.

Суттєвим аспектом дослідження є аналіз нової й трансформованої фразеології та афористики. Фразеологізми, будучи «згустком культурного досвіду», у соціальних мережах набувають нових форм. Творче переосмислення висловів (наприклад, *закрити небо, йти за російським кораблем, відправили на безкоштовний концерт до Кобзона*) виконує роль інтелектуалізації мовлення. Як доведено в наукових розвідках щодо використання фразеологізмів у медіадискурсі, такі одиниці є маркерами ментальності й національної ідентичності. У мережі вони часто стають основою для створення мемовідповідників, що підсилює емоційний вплив через використання архетипів і метафор.

Окрему увагу варто приділити цифровій етиці та культурі слова в мережевих дискусіях. Проблема агресії (хейтспіч) і методи лінгвістичної самооборони в умовах воєнного стану набувають нової гостроти. Аналіз дописів свідчить про формування «мови стійкості», де лаконічність і влучність стають головними вимогами до мережевого тексту. Протидія мовним маніпуляціям і фейкам стає не просто професійною навичкою редактора чи видавця, а чинником національної безпеки, що підтверджується необхідністю розпізнавання «порожнього слова» в інформаційному потоці. Такий «мовний імідж» фахівця у цифровому просторі формується через володіння стилістичним розмаїттям і дотриманням лексичних норм.

Особливе місце в системі лексичних маркерів воєнного стану посідають конструкції, що реалізують стратегію безпосереднього впливу на реципієнта. У сучасній теорії комунікації та цифровій риторичі такі одиниці визначаються як СТА (Call to Action – заклик до дії). Це специфічні мовні формули спонукання, спрямовані на трансформацію пасивного сприйняття інформації в активну соціальну чи волонтерську дію. У межах аналізу комунікативної ресурсності лексики, СТА виступають як «тексти-закличні», що в умовах воєнного стану набувають особливої прагматичної ваги.

Лексичне наповнення таких маркерів ґрунтується на використанні дієслів наказового способу та спонукальних конструкцій, що формують

відчуття невідкладності (наприклад, *підтримай, задонать, пошир, підпиши*). Важливою характеристикою воєнних СТА є їх лаконічність і влучність, що відповідає вимогам мережевої лінгвістики й мовної економії. Такі конструкції часто поєднуються зі «словами-енерджайзерами» та лексикою лідерства, що дозволяє утримувати увагу онлайн-аудиторії й моделювати повідомлення з високим рівнем комунікативного впливу.

Ефективність використання СТА в соціальних мережах безпосередньо залежить від мовного іміджу фахівця та його здатності уникати «комунікативних пасток». У воєнному дискурсі заклики до дії часто інтегруються в структуру сторителінгу, де через емоційне залучення створюється історія, що спонукає реципієнта до солідарності. Отже, СТА стають не лише маркерами спонукання, а й інструментами формування «ресурсного тексту», здатного ефективно функціонувати в умовах інформаційного протистояння.

Важливу роль у поширенні лексичних маркерів воєнного стану відіграє технологія сторителінгу, яка дозволяє через конкретні «історії успіху» або «архівні знахідки» оживити суху військову термінологію. Використання архетипів і метафор у таких наративах посилює емоційний зв'язок із аудиторією, перетворюючи звичайний допис на інструмент формування колективної пам'яті. При цьому особливого значення набуває лінгвістична самооборона й критичний аналіз лексики, що дозволяє користувачам ідентифікувати «порожнє слово» (мовні штампи, канцеляризми) і протидіяти дезінформації в умовах інформаційної війни. Такий підхід забезпечує не лише комунікативну ефективність тексту, а й формує високий рівень мовної стійкості фахівця в глобалізованому інформаційному просторі.

Крім того, варто звернути увагу на ономастичну верифікацію та культуру використання власних назв у медійному продукті. В умовах воєнного стану правильне вживання антропонімів і топонімів (згідно з правописом 2019 року) стає чинником національної й професійної безпеки. У мережевих дискусіях лексико-семантична експертиза власних назв дозволяє виявити приховані авторські інтенції та оцінити якість текстового контенту, що безпосередньо впливає на формування вербального іміджу як окремого фахівця, так і держави загалом.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У результаті проведеного дослідження з'ясовано, що лексичні маркери воєнного стану в українському сегменті соціальних мереж становлять динамічну й відкриту лінгвальну систему, яка миттєво реагує на позамовні виклики сучасності. Соціальні мережі виступають специфічним середовищем апробації неолексем, де завдяки механізмам віральності й лаконічності відбувається швидка дифузія воєнної термінології в загальнозживаний дискурс.

Аналіз фактичного матеріалу дозволив класифікувати ключові лексичні інновації за кількома напрямками: семантична деривація та

метафоризація (на прикладі лексеми *бавовна*), деонімізація та ідеологізація власних назв ворога, а також активна термінологізація повсякденного мовлення. Виявлено, що важливим інструментом комунікативного впливу в цифровому середовищі є технології спонукання (СТА – Call to Action), які через використання «ресурсних слів» і стратегій сторителінгу моделюють нову картину світу реципієнта, спонукаючи його до активної соціальної дії.

Трансформація фразеологічної системи й поява новітньої афористики свідчать про глибокі когнітивні зміни в національній свідомості, де мова стає «сакральним полем перемоги» та чинником національної стійкості. Установлено, що володіння цими лексичними маркерами й здатність до їхнього критичного аналізу є невід'ємною частиною професійного іміджу сучасного фахівця, забезпечуючи його мовну стійкість в умовах глобалізованого інформаційного простору. Особливого значення це набуває в контексті підготовки майбутніх філологів, журналістів, видавців та архівістів, для яких розуміння комунікативної ресурсності лексики стає інструментом професійної діяльності. Упровадження результатів аналізу воєнного дискурсу в освітній процес дозволяє формувати в здобувачів навички лінгвістичної експертизи, уміння виявляти «мовні пастки» й моделювати тексти з високим рівнем впливу, що відповідає сучасним вимогам до якості філологічної освіти та запитам суспільства в період розбудови національної ідентичності.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в детальнішому вивченні лінгвосеміотики інтернет-мемів воєнного часу, а також у студіюванні гендерних і вікових особливостей використання воєнної лексики в месенджерах. Крім того, нагальним залишається питання подальшої лексикографічної фіксації неолексем для укладання мультимедійних словників актуальної лексики, що сприятиме збереженню культурної спадщини та історичної пам'яті українського народу.

Література і джерела

- Антонюк, О. В. (2024). Лексика воєнного дискурсу (на прикладі звернення Володимира Зеленського). У: *Відновлення України у повоєнні часи: виклики, стратегічні пріоритети, ресурсне забезпечення, потенціал майбутнього розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (10–11 жовтня 2024 р.)*. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. С. 414–416.
- Бойчук, М. В., & Бойчук, В. М. (2023). Неологічна лексика воєнного часу в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. № 59. Том 1. С. 38–41. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2023.59.1.8>

- Васютинський, В. О., Горностаї, П. П., Губеладзе, І. Г., Найдьонова, Л. А., Слюсаревський, М. М., & Чуніхіна, С. Л. (2022). *Термінологічний словник російсько-української війни* (за ред. М. М. Слюсаревського ; упоряд. С. Л. Чуніхіна). Київ : Ін-т соціальної та політичної психології НАПН України. 20 с.
- Гриценко, С. (2022). Мовні інновації російсько-української війни 2022 року. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство. Мовознавство. Фольклористика.* № 2(32). С. 9–13. <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2022.32.02>
- Кононенко, О. В. (2023). Розширення лексичного складу мови в період російсько-української війни 2022–2023 рр. *Культура слова.* № 98. С. 84–95. DOI: <https://doi.org/10.37919/0201-419X-2023.98.7>
- Короткова, Ю. М., & Сабельникова, Т. М. (2023). Посилення ролі мови й мовної освіти в умовах воєнного стану. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського.* Серія : Філологія. Журналістика. Том 34 (73). № 1. Ч. 1. С. 26–30. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.1.1/05>
- Кремін, Т. (2022). 200 днів опору: українська мова – сакральне поле перемоги України. *Укрінформ.* URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3568684-200-dniv-oporu-ukrainska-mova-sakralne-pole-peremogi-ukraini.html>
- Масенко, Л. (2004). *Мова і політика.* Київ : Соняшник. 120 с.
- Стаднік, І. О. (2016). Лінгвістична відповідність понять «воєнний» дискурс vs «військовий» дискурс. *Science and Education a New Dimension. Philology.* Vol. IV(22). Iss. 99. P. 63–66.
- Стишов, О. (2005). *Українська лексика кінця ХХ століття (на матеріалі мови засобів масової інформації).* Київ : Пугач. 388 с.
- Сукаленко, Т., & Шпетна, С. (2023). Функціонування військового дискурсу в сучасному комунікативному просторі. *Acta Paedagogica Volyniensis.* № 1. С. 96–102. DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.1.14>
- Царьова, І. (2023). Сучасний воєнний дискурс: процеси неологізації. *Лінгвістика.* № 2(48). С. 107–114. DOI: <https://doi.org/10.12958/2227-2631-2023-2-48-107-114>
- Чемеркін, С. Г. (2009). *Українська мова в Інтернеті: позамовні та внутрішньо-структурні процеси.* Київ. 240 с.

References

- Antoniuk, O. V. (2024). Lexyka voiennoho dyskursu (na prykladi zvernennia Volodymyra Zelenskoho) [Lexis of military discourse (on the example of Volodymyr Zelenskyu's address)]. In: *Vidnovlennia Ukrainy u povoienni chasy: vyklyky, stratehichni priorityty, resursne zabezpechennia, potentsial maibutnoho rozvytku: materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii – Restoration of Ukraine in post-war times: challenges, strategic priorities, resource*

- provision, potential for future development: materials of the International Scientific and Practical Internet Conference. (pp. 414–416). Vinnytsia: DonNU imeni Vasylia Stusa [in Ukrainian].
- Boichuk, M. V., & Boichuk, V. M. (2023). Neolohichna leksyka voiennoho chasu v Ukraini [Neological vocabulary of wartime in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Filolohiia – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Philology*, 59(1), 38–41. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2023.59.1.8> [in Ukrainian].
- Chemerkina, S. H. (2009). Ukrainska mova v Interneti: pozamovni ta vnutrishno-strukturni protsesy [Ukrainian language on the Internet: extralinguistic and intra-structural processes]. Kyiv [in Ukrainian].
- Hrytsenko, S. (2022). Movni innovatsii rosiisko-ukrainskoi viiny 2022 roku [Linguistic innovations of the Russian-Ukrainian war of 2022]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Literaturoznavstvo. Movoznavstvo. Folklorystyka – Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Literary Studies. Linguistics. Folklore Studies*, 2(32), 9–13. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2022.32.02> [in Ukrainian].
- Kononenko, O. V. (2023). Rozshyrennia leksychnoho skladu movy v period rosiisko-ukrainskoi viiny 2022–2023 rr. [Expansion of the lexical composition of the language during the Russian-Ukrainian war of 2022–2023]. *Kultura slova – Culture of the Word*, (98), 84–95. DOI: <https://doi.org/10.37919/0201-419X-2023.98.7> [in Ukrainian].
- Korotkova, Yu. M., & Sabelnykova, T. M. (2023). Posylennia roli movy i movnoi osvity v umovakh voiennoho stanu [Strengthening the role of language and language education under martial law]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Zhurnalistyka – Scientific Notes of Taurida National V. I. Vernadsky University. Series: Philology. Journalism*, 34(73), 1, Part 1, 26–30. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.1.1/05> [in Ukrainian].
- Kremin, T. (2022). 200 dniv oporu: ukrainska mova – sakralne pole peremohy Ukrainy [200 days of resistance: Ukrainian language is the sacred field of Ukraine's victory]. *Ukrinform*. Retrieved from <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3568684-200-dniv-oporu-ukrainska-mova-sakralne-pole-peremogi-ukraini.html> [in Ukrainian].
- Masenko, L. (2004). Mova i polityka [Language and politics]. Kyiv: Soniashnyk [in Ukrainian].
- Stadnik, I. O. (2016). Linhvistychna vidpovidnist poniat «voiennyi» dyskurs vs «viiskovyi» dyskurs [Linguistic correspondence of the concepts «military» discourse vs «martial» discourse]. *Science and Education a New Dimension. Philology*, IV(22), 99, 63–66 [in Ukrainian].
- Styshov, O. (2005). Ukrainska leksyka kintsia XX stolittia (na materialy movy zasobiv masovoi informatsii) [Ukrainian vocabulary of the late 20th

- century (based on the language of mass media)]. Kyiv: Puhach [in Ukrainian].
- Sukalenko, T., & Shpetna, S. (2023). Funktsionuvannia viiskovoho dyskursu v suchasnomu komunikatyvnomu prostori [Functioning of military discourse in the modern communicative space]. *Acta Paedagogica Volynienses, (1)*, 96–102. DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.1.14> [in Ukrainian].
- Tsariova, I. (2023). Suchasnyi voiennyi dyskurs: protsesy neolohizatsii [Modern military discourse: processes of neologization]. *Linhvistyka – Linguistics, 2(48)*, 107–114. DOI: <https://doi.org/10.12958/2227-2631-2023-2-48-107-114> [in Ukrainian].
- Vasiutynskyi, V. O., Hornostai, P. P., Hubeladze, I. H., Naidonova, L. A., Sliusarevskyi, M. M., & Chunikhina, S. L. (2022). Terminolohichni slovnyk rosiisko-ukrainskoi viiny [Terminological dictionary of the Russian-Ukrainian war]. M. M. Sliusarevskyi (Ed.). Kyiv: Instytut sotsialnoi ta politychnoi psykholohii NAPN Ukrainy [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 30.01.2026 р.

Прийнято до друку 24.02.2026 р.

Рецензент – канд. філол. наук, проф. Ігнатєва С. Є.

Дата публікації статті: 10.05.2026 р.